

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΕΥΒΟΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ : ΠΟΙΟΤ. & ΦΥΤΟΪΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΤΑΧ.Δ/ΝΣΗ: Λ. Χαϊνά 93-341 00 Χαλκίδα
ΤELEFAX: 22210 36095
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ: Κ. Τζελάς
ΤΗΛ 22213 53920
e-mail: tzelas.k@evia.pste.gov.gr

Χαλκίδα 28 ΙΟΥΛΙΟΥ 2016

Αρ. Πρωτ.: 119353/10859

ΠΡΟΣ

ΩΣ Π.Δ.

**2^ο ΤΑΚΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΕΩΝ
ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΣΤΗΝ ΒΑΜΒΑΚΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ
ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΕΥΒΟΙΑΣ**

Η Δ/νση Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής ΠΕ Εύβοιας, σε συνεργασία με το Περιφερειακό Κέντρο Προστασίας Φυτών και Ποιοτικού Ελέγχου Μαγνησίας, στο πλαίσιο του Προγράμματος «Ολοκληρωμένης Φυτοπροστασίας στο Βαμβάκι», ενημερώνουν τους βαμβαταραγωγούς της ΠΕ Εύβοιας για τις απαραίτητες ενέργειες αποτελεσματικής φυτοπροστασίας της βαμβακοκαλλιέργειας.

ΣΤΟΧΟΙ.

- 1 Η ενημέρωση των βαμβακοκαλλιέργητών για την αποτελεσματική φυτοπροστασία σε πραγματικό χρόνο.
- 2 Η έγκαιρη ενημέρωση, αφορά το διάστημα από την έναρξη της καρποφορίας και για την οργάνωση αποτελεσματικής φυτοπροστασίας κάθε βαμβακοφυτείας για όλη την καλλιέργητη περίοδο .
- 3 Η τακτική παρακολούθηση κάθε βαμβακοχώραφου και σύμφωνα με τα πραγματικά δεδομένα ,να εφαρμόζονται οι συγκεκριμένες καλλιέργητικές πρακτικές φυτοπροστασίας στο σωστό χρόνο, όπως παρακάτω περιγράφονται κατά περίπτωση.

ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ

1. Την εποχή αυτή οι βαμβακοφυτείες βρίσκονται στο βλαστικό στάδιο της ανθοφορίας-καρποφορίας, με σχηματισμένο το 20-30% των καρυδιών τους.
2. Οι πληθυσμοί των ακμαίων του πράσινου σκουληκιού στο δίκτυο φερομονικών παγίδων παρουσίασαν μείωση τις τελευταίες ημέρες. Κατά τις επιτόπιες παρατηρήσεις μας δεν διαπιστώθηκαν πρόσβολές πράσινου σκουληκιού σε καρποφόρα όργανα (άνθη, καρύδια).
3. Σύμφωνα με ενδείξεις, έχει αρχίσει η δεύτερη και πιο επικίνδυνη περίοδος πρόσβολής των βαμβακοφύτων από το πράσινο σκουλήκι. Η περίοδος αυτή θεωρείται ως ιδιάίτερα καταστροφική και απαιτεί ιδιαίτερη προσοχή διότι: **α)** αφορά κυρίως την καταστροφή των αναπτυσσόμενων καρυδιών, **β)** οι πληθυσμοί του εντόμου παρουσιάζονται συνήθως αυξημένοι και **γ)** σταδιακά μειώνεται σημαντικά η δυνατότητα αναπλήρωσης των ζημιών σε καρποφόρα όργανα.
4. Οι συλλήψεις ακμαίων του ρόδινου σκουληκιού στο δίκτυο φερομονικών παγίδων μέχρι τώρα δεν ήταν σημαντικές, με εξαίρεση την τοποθεσία 'Μηλιός' του Δ.Δ.Μετοχίου . Ωστόσο, δεν διαπιστώθηκε πρόσβολή ανθέων (ροζέτες), ούτε διαπιστώθηκε η παρουσία προνυμφών σε καρποφόρα όργανα.
5. Αντίθετα παρατηρήθηκαν υψηλοί πληθυσμοί τετρανύχων κατά τοποθεσία και θέση που αγγίζουν τα κατώτατα όρια.
6. Σε ορισμένες βαμβακοφυτείες παρατηρείται υπερβολική βλάστηση. Η κατάσταση αυτή είναι αρνητική για την πορεία της καλλιέργειας, διότι οδηγεί σε οψιμότητα της παραγωγής και αυξάνεται κατά πολύ η πιθανότητα προσβολής της παραγωγής από εντομολογικούς εχθρούς και κυρίως από τα σκουλήκια πράσινο και ρόδινο.

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

A. Πράσινο σκουλήκι.

Σύμφωνα με τις πιο πάνω διαπιστώσεις, συνιστάται στους βαμβακοκαλλιέργητές να **ελέγχουν τις βαμβακοφυτείες κάθε 3 μέρες** και να επεμβαίνουν με εγκεκριμένα φυτοπροστατευτικά προϊόντα, μόνο όταν διαπιστώνουν πάνω από 4 μικρές προνύμφες (μήκους μέχρι 1 εκατοστό) σε 100 φυτά (διασχίζοντας όλη την έκταση διαγωνίως) ή εναλλακτικά πάνω από μία (1) νεαρή προνύμφη στα φυτά ενάμισι (1,5) μέτρου επί της γραμμής.

Ο ψεκασμός είναι περισσότερο αποτελεσματικός όταν γίνεται νωρίς, δηλαδή σε νεαρές προνύμφες μήκους μέχρι ένα (1) εκατοστό. Συνεπώς, ο έγκαιρος ψεκασμός είναι καθοριστικής σημασίας για την

αποτελεσματική αντιμετώπιση των πληθυσμών του πράσινου σκουληκιού και για την αποφυγή ζημιών οικονομικής σημασίας.

Στην περίπτωση επανάληψης του ψεκασμού, καλό είναι να χρησιμοποιούνται φυτοπροστατευτικά προϊόντα διαφορετικού τρόπου δράσης. Υπενθυμίζεται ότι οι συλλήψεις των πτεταλούδων στις φερομονικές πταγίδες δεν αποτελούν κριτήριο για την εφαρμογή επέμβασης. Οι φερομονικές πταγίδες βοηθούν στον προσδιορισμό της δραστηριότητας των ακμαίων, καθώς και στον προσδιορισμό του χρόνου για τη διενέργεια ελέγχου ωτοκίας ή ελέγχου προσβολής.

Οι ψεκασμοί καλό είναι να διενεργούνται βραδινές ώρες για την προστασία των μελισσών και διότι τα ακμαία του πράσινου σκουληκιού είναι περισσότερο δραστήρια κατά τη διάρκεια της νύχτας.

Β. Ρόδινο σκουλήκι.

Την εποχή αυτή τα βαμβακόφυτα φέρουν άνθη και καρύδια διαφόρων ηλικιών. Οι προνύμφες του ρόδινου σκουληκιού προσβάλλουν τόσο τα άνθη, όσο και τα καρύδια. Η διαπίστωση της προσβολής στα άνθη είναι εύκολη, διότι τα προσβεβλημένα άνθη δεν ανοίγουν και σχηματίζουν τις χαρακτηριστικές ροζέτες. Αντιθέτως, οι προσβολές στα καρύδια σπανίως μπορούν να διακριθούν μακροσκοπικά (με το μάτι), διότι η οπή εισόδου της προνύμφης είναι μικροσκοπική και γρήγορα επουλώνεται.

Για τη διαπίστωση της παρουσίας προνυμφών του ρόδινου σκουληκιού, συνιστάται απαραίτητως να διενεργούνται σε κάθε βαμβακοφυτεία προσεκτικοί επιτόπιοι έλεγχοι ανθέων και καρυδιών κάθε 3 μέρες.

Το όριο επέμβασης όσον αφορά την προσβολή στα άνθη είναι είκοσι (20) προσβεβλημένα άνθη (ροζέτες) σε δείγμα 100 ανθέων από τουλάχιστον πέντε (5) αντιπροσωπευτικά σημεία της φυτείας.

Το όριο επέμβασης στα νεαρά καρύδια είναι πέντε ως οκτώ (5–8) προνύμφες μέσα σε καρύδια ηλικίας περίπου δύο ως τριών (2–3) εβδομάδων, σε τυχαίο δείγμα που λαμβάνεται κατά τη διαγώνιο της φυτείας. Επισημαίνεται ότι η διαπίστωση της προσβολής στα καρύδια απαιτεί απαραίτητα δειγματοληψία και προσεκτική εξέταση του εσωτερικού των καρυδιών με μεγεθυντικό φακό.

Ψεκασμοί εναντίον του ρόδινου σκουληκιού συνιστώνται μόνο στην περίπτωση που διαπιστώνεται υπέρβαση των ανωτέρω ορίων.

Επίσης, οι ψεκασμοί είναι αποτελεσματικοί μόνο όταν διενεργούνται έγκαιρα, δηλαδή πριν οι νεαρές προνύμφες του ρόδινου εισχωρήσουν μέσα στο καρύδι. Η θανάτωση των προνυμφών που προλαβαίνουν να μπουν στο καρύδι είναι πρακτικά αδύνατη και συνεπώς η καταστροφή του καρυδιού είναι βέβαιη.

Γ. Τετράνυχοι.

Για την αντιμετώπιση των τετρανύχων απαιτείται, ότι καλλιέργεια να αρδεύεται κανονικά, διότι πλέον των άλλων, φυτά στρεσαρισμένα από έλλειψη νερού ευνοούν τις εξάρσεις του τετρανύχου..

Όταν οι πληθυσμοί ξεπεράσουν το κατώτερο όριο (σε δειγματοληψία εμφανίζεται τετράνυχος κ.μ.ο.στο 30-50% των φύλλων του δείγματος) κρίνεται αναγκαία η επέμβαση με δραστικές ουσίες με εκλεκτική δράση. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στον τρόπο ψεκασμού, ώστε να διασφαλίζεται η καλή διαβροχή των φυτών, διότι τα ακάρεα συνήθως δραστηριοποιούνται στην κάτω επιφάνεια των φύλλων και προστατεύονται επαρκώς. Επίσης, απαιτείται να γίνεται εναλλαγή ακαρεοκτόνων με διαφορετικό τρόπο δράσης. Εγκεκριμένες δραστικές ουσίες για την Π.Ε.Ευβοίας είναι etoxazole και hexythiazox.

Δ. Ρυθμιστές ανάπτυξης.

Συστήνεται η άμεση εφαρμογή ρυθμιστών ανάπτυξης των φυτών με εγκεκριμένα σκευάσματα που περιέχουν τη δραστική ουσία mepiquat chloride, σε δύο (2) εφαρμογές και σε διάστημα δεκαπέντε (15) ημερών.

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ

- Κατά την εφαρμογή των ψεκασμών είναι απολύτως αναγκαίο να λαμβάνονται μέτρα ατομικής προστασίας και να ειδοποιούνται έγκαιρα οι μελισσοκόμοι για την απομάκρυνση των κυψελών τους.
- Αδικαιολόγητοι ή άστοχοι ψεκασμοί, καταστρέφουν τους πληθυσμούς των ωφέλιμων εντόμων, με αποτέλεσμα την έξαρση επιβλαβών εντόμων και ακάρεων. Επίσης, αυξάνεται σημαντικά ο κίνδυνος ανάπτυξης ανθεκτικότητας των εχθρών στις δραστικές ουσίες.
- Σε κάθε περίπτωση, οι βαμβακοπαραγωγοί είναι αποκλειστικά και μόνοι υπεύθυνοι για την τελική απόφαση επιλογής της συγκεκριμένης κάθε φορά φυτοπροστατευτικής επέμβασης, στις συνθήκες της καλλιέργειάς των, των φυτοπροστατευτικών προϊόντων που θα επιλέξουν και του τρόπου και του χρόνου χρησιμοποίησης αυτών, καθώς και για τους λοιπούς χειρισμούς που συμβάλλουν στις ποσοτικές και ποιοτικές αποδόσεις της καλλιέργειας.
- Σας υπενθυμίζουμε σε κάθε περίπτωση εφαρμογής να τηρούνται αυστηρά οι οδηγίες χρήσης της ετικέτας που αφορούν την χρήση στη συγκεκριμένη καλλιέργεια, τη συνδυαστικότητα, τον κίνδυνο φυτοτοξικότητας, το διάστημα μεταξύ τελευταίας επέμβασης και συγκομιδής κ.α. Οι φυτοπροστατευτικές ουσίες να χρησιμοποιούνται σύμφωνα με την ετικέτα, διότι σύμφωνα με τα**

άρθρα 9 παρ. 3 και 10 παρ. 3 του ν. 4036/2012 (ΦΕΚ 8Α') “..... όποιος χρησιμοποιεί μη εγκεκριμένα φυτοπροστατευτικά προϊόντα υπόκειται σε διοικητικές και ποινικές κυρώσεις”.

5. Για οποιοδήποτε πρόβλημα της καλλιέργειας, οι βαμβακοπαραγωγοί μπορούν να απευθύνονται στο Τμήμα Ποιοτικού και Φυτούγειονομικού Ελέγχου στο τηλέφωνο 2221353920 καθώς και στο Περιφερειακό Κέντρο Προστασίας Φυτών και Ποιοτικού Ελέγχου.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

1. Π.Κ.Π.Φ. & ΠΕ Μαγνησίας
Τορούτζια & Νικολαΐδη - 383 34 Πεδίο Άρεως-Βόλος
2. Βαμβακοκαλλιεργητές της ΠΕ Εύβοιας.
3. Δημοτική Ενότητα Κηρέως
Δήμου Μαντουδίου_Λίμνης-Αγ. Άννας
4. Δημοτική Ενότητα Ελυμνίων
Δήμου Μαντουδίου_Λίμνης-Αγ. Άννας
5. Δημοτική Ενότητα Ιστιαίας
Δήμου Ιστιαίας-Αιδηψού
6. Παραρτήματα ΕΑΣ Μαντουδίου
7. Καταστήματα Γεωργικών Φαρμάκων
Δήμου Ιστιαίας_Αιδηψού & Μαντουδίου-Λίμνης-Αγίας Άννας
8. Τμήμα Αγροτικής Οικονομίας Ιστιαίας- Ιστιαία.
9. Τοπικό Μέσο Ενημέρωσης έντυπου και ηλεκτρονικού τύπου
KOIN. : α. Αντιπεριφερειάρχη κ. Φ. Σπανό
β. Γενική Δ/νση Περιφερειακής Αγροτικής Οικ/μίας & Κτην/κής -Γραφείο
Γενικού Δ/ντη - Υψηλάντη 1- 351 00 Λαμία
γ. Γραφείο Τύπου ΠΕ Εύβοιας

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

A. ΠΑΝΟΥΣΗΣ